

Mottagare
Regionstyrelsen

Medborgarförslag - Låt Visbys nattklubbar, krogar och restauranger hålla öppet till kl 07.00

Förslag till beslut

- Medborgarförslaget avslås

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit 2023-02-13 där förslagsställaren föreslår att Visbys nattklubbar, krogar och restauranger ska få hålla öppet till 07:00 om de vill.

Motiveringen enligt förslagsställaren är att folk ska få gå hem när de vill och att det på så sätt skulle bli ett jämnare flöde på stan vilket skulle skapa en tryggare miljö när inte alla partymänniskor tvingas gå hem på en och samma gång. Vidare menar förslagsställaren att det i den liberala andan ger ansvaret till våra skattebetalande medborgare att välja själva samtidigt som vi gynnar krogar, nattklubbar och restaurangers ekonomi.

Ärendet har beretts med flertalet kontakter såväl inom Region Gotland som med externa aktörer samt tillgänglig forskning för att ge en utvidgad bild av vad längre öppettider i Visby skulle kunna innebära.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att medborgarförslaget ska avslås mot bakgrund av risken för ökad alkoholrelaterade skador i ett samhälle, baserat på den forskning som finns i ämnet. Risken bedöms även stor att förlängda öppettider kan medföra bullerstörningar i innerstaden nattetid vilket skulle påverka boende och livsmiljön i Visby. Regionstyrelseförvaltningen ser även att det finns en risk att polisens begränsade resurser i ännu högre grad behöver läggas på alkohol- och krogrelaterat våld och brottslighet vilket skulle försvåra den gemensamma ambitionshöjningen i det brottsförebyggande arbetet som pågår på Gotland.

Ärendebeskrivning

I ett medborgarförslag som inkom 2023-02-13 föreslår förslagsställaren att Visbys nattklubbar, krogar och restauranger ska få hålla öppet till 07:00 om de vill. Motiveringen är att folk ska få gå hem när de vill och att det på så sätt skulle bli ett jämnare flöde på stan vilket skulle skapa en tryggare miljö när inte alla partymänniskor tvingas gå hem på en och samma gång. Vidare menar

förslagsställaren att det i den liberala andan ger ansvaret till våra skattebetalande medborgare att välja själva samtidigt som vi gynnar krogar, nattklubbar och restaurangers ekonomi.

Ärendet har beretts med flertalet kontakter såväl inom Region Gotland som med externa aktörer för att ge en utvidgad bild av vad längre öppettider skulle innebära.

Servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat

Alkohollagen (2010:1622) säger att det krävs serveringstillstånd från kommunen för servering av spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker och av alkoholdrycksliknande preparat (8 kap, 1§) och att om inte kommunen beslutar annat så får servering pågå mellan 11:00 till 01:00 (8 kap, 19§). Normaltiden för serveringstillstånd på Gotland är även till 01:00 enligt gällande Riktlinjer för serveringstillstånd enligt alkohollagen (RS 2015-03-26, §86). Idag finns det totalt 273 permanenta gällande serveringstillstånd på Gotland med olika sluttider för servering varav 192 av dessa har tillstånd till klockan 01:00. Efter individuell prövning och provotid tillåter riktlinjerna även förlängda öppettid till 02:00 eller 03:00. I dagsläget finns 54 serveringstillstånd med sluttid klockan 02:00 och 5 stycken till klockan 03:00.

Tillåtna serveringstider är således redan idag utspridda på flera olika tider i Visby. Förlängda serveringstider till klockan 07:00 skulle strida mot dagens riktlinjer för serveringstillstånd och är något som tidigare aldrig prövats utifrån myndighetsansvaret för serveringstillstånd av Region Gotland.

Koppling mellan alkohol och våld

Det finns starka belägg från internationell forskning att förändringar i öppettider, särskilt för serveringsställen (som restauranger och barer), påverkar nivån av alkoholrelaterade skador i ett samhälle. Flertalet internationella översiktsstudier har kommit till slutsatsen att begränsningar av öppettider för serveringsställen, även om det bara gäller några få timmar, bör ses som en nyckelstrategi för att begränsa alkoholrelaterat våld. En högkvalitativ studie på 18 norska städer har påvisat att en timmes ökning av öppettiderna på restauranger medförde fem fler misshandelsfall per 100 000 invånare varje kvartal.¹ Polisen på Gotland uttrycker i enlighet med detta en oro för ökat våld om öppettiderna skulle förlängas på Gotland. I dagsläget går redan mycket av polisens resurser till det krogrelaterade våldet och brott relaterat till alkohol. Detta visade sig tydligt under Covid-19 pandemin när krogarna hade tidigare stängningstider och polisens resurser i högre utsträckning kunde läggas på förebyggande åtgärder och åtgärder runt om på hela Gotland i jämförelse mot när krogarna har de normala öppettiderna då mycket av resurserna behöver läggas i Visby nattetid.

¹ Alkohol och våld. En översikt av internationell och svensk forskning. Utgiven av IOGT-NTO, Svenska Läkaresällskapet och CERA i samarbete med Stiftelsen Ansvar, 2017/2018.

Innerstadsmiljö och buller

Senare öppettider innebär en ökad risk för ljudstörningar i närliggande bostäder och riskerar att påverka möjligheten till sömn under fler antal timmar. Dels kan ljudet från människor på stan innebära störningar för närboende, men framförallt finns en risk att verksamheternas musik medför störningar. I nuläget finns det redan en del bostäder i Visby innerstad som påverkas av musikbuller. Verksamheterna ska förvisso ha en egenkontroll och stöd ges från enheten för miljö- och hälsoskydd för att säkerställa att det inte blir betydande störningar. Störningar kan dock ändå uppstå under såväl öppettiderna och efter stängning.

Näringslivet

Gotlands förenade besöksnäring (GFB) har fått möjlighet att uttrycka sig i ärendet och ställer sig positiva till förlängda öppettider och bedömer att det skulle finnas näringsidkare som har intresse av senare serveringstider. Nackdelen skulle vara ur ett arbetstagarperspektiv med mycket sena arbetstider.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att medborgarförslaget ska avslås mot bakgrund av risken för ökad alkoholrelaterade skador i ett samhälle, baserat på den forskning som finns i ämnet. Risken bedöms även stor att förlängda öppettider kan medföra bullerstörningar i innerstaden nattetid vilket skulle påverka boende och livsmiljön i Visby. Regionstyrelseförvaltningen ser även att det finns en risk att polisens begränsade resurser i ännu högre grad behöver läggas på alkohol- och krogrelaterad våld och brottslighet vilket skulle försvåra den gemensamma ambitionshöjningen i det brottsförebyggande arbetet som pågår på Gotland.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag daterad 2023-02-13

Tjänsteskrivelse regionstyrelseförvaltningen daterad 2023-11-14

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Stefan Persson
Regional utvecklingsdirektör

Skickas till

Förslagsställaren